

Φίλιππος και Ναθαναήλ, μια ξεχωριστή φιλία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Η φιλία αποτελεί μια από τις ευγενέστερες ανθρώπινες σχέσεις. Είναι σχέση ελευθερίας, ανεξάρτητη από κάθε συγγενικό δεσμό. Στην περίπτωση του Φιλίππου και του Ναθαναήλ έχουμε όλα τα χαρακτηριστικά μιας αληθινής φιλίας: Την επιθυμία να κοινοποιηθεί η χαρά, να μοιραστεί η εμπειρία, να συμπορευτεί ο φίλος με τον φίλο προς κάτι όμορφο, δημιουργικό και λυτρωτικό. Ο Χριστός ονομάζει τους Μαθητές Του φίλους (Ιω. 15, 14) και κατ' επέκτασιν φίλους Του ονομάζει όλους εμάς. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρεί να αλλάξει την εικόνα που έχουν για τον Θεό οι άνθρωποι της Παλαιάς Διαθήκης. Τοποθετεί την σχέση ανθρώπου-Θεού σε ένα νέο πλαίσιο, με χαρακτηριστικά την απόλυτη ελευθερία, το θάρρος της αποκάλυψης του αληθινού εαυτού μας, την εμπιστοσύνη, πως στο πρόσωπο του φίλου-Θεού θα βρούμε Κάποιον έτοιμο να αποδεχτεί, να συγχωρήσει, να υποστηρίξει, να ενθαρρύνει. Έτσι ο Θεός γίνεται και πρότυπο της ανθρώπινης φιλίας. Σε εποχές που η ιδιοτέλεια καταδυναστεύει τους ανθρώπους και οι ανθρώπινες σχέσεις είναι βυθισμένες στο συμφέρον και την ανέξοδη «αγάπη», ένα τέτοιο πρότυπο ζωντανεύει πάλι το όραμα μιας κοινωνίας, στην οποία το «εγώ» μπαίνει σε δεύτερη μοίρα, όσο γίνεται, και η καρδιά μαθαίνει να χωρά περισσότερους από έναν, τον έναν, τον εαυτό μας.

Σκοπός

- Να εμπεδωθεί η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του.

Ο Χριστός μας θέλει φίλους Του. Αν το θελήσουμε, μπορούμε να έχουμε μαζί Του μια σχέση εμπιστοσύνης, αλήθειας και οικειότητας.

- Να εμπεδωθεί η ΕΛΠΙΔΑ για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού.

Ο κόσμος έζησε για αιώνες με τον φόβο του Θεού. Τον έβλεπε σαν δυνατό βασιλέα, τιμωρό, ακόμη και εκδικητή. Ο Χριστός φέρνει στον κόσμο την ελευθερία από τον φόβο. Ο θεός είναι πια ο διπλανός μας, ο φίλος μας, Εκείνος που μας εμπιστεύεται και για χάρη μας γίνεται άνθρωπος και θυσιάζεται.

- Να εμπεδωθεί η ΑΓΑΠΗ, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες.

Η φιλία είναι μια σχέση ειλικρίνειας και εμπιστοσύνης. Χωρίς αυτά τα δύο, κάθε σχέση είναι επιφανειακή και προσωρινή. Με τους φίλους μας είμαστε πάντα αληθινοί, έτοιμοι να συγχωρήσουμε, αλλά και έτοιμοι να ζητήσουμε συγγνώμη. Κάθε στιγμή είμαστε έτοιμοι να ζητήσουμε συγγνώμη και από τον Μεγάλο μας Φίλο, τον Χριστό μας.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο Χριστός είναι φίλος μας.
- Ο καλός φίλος ξέρει να συγχωρεί.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Ξεκινάμε με την ερώτηση: Τι νομίζετε πως έχει ένα καλός φίλος;

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Μετά την Βάπτισή Του ο Ιησούς καλεί τους δώδεκα μαθητές να Τον ακολουθήσουν, για να διαδώσουν την αλήθεια Του σε όλο τον κόσμο. Ανάμεσα τους ήταν και δύο ξεχωριστοί φίλοι, ο Φίλιππος και ο Ναθαναήλ. Ο Φίλιππος περίμενε με λαχτάρα τον Μεσσία, γιατί διάβαζε τις Γραφές. Έτσι, όταν συνάντησε τον Ιησού και Αυτός του είπε: "Ακολουθήσε με", ο Φίλιππος ένιωσε μεγάλη χαρά! Με τη χάρη του Θεού κατάλαβε, ότι Αυτός που τον καλούσε ήταν ο Χριστός! Δέχτηκε την πρόσκληση και Τον ακολούθησε. Ύστερα, όμως, σκέφτηκε τον πολύ καλό του φίλο, τον Ναθαναήλ. "Πρέπει να του μιλήσω για τον Χριστό" είπε μέσα του και αμέσως πήγε στο φίλο του. Γεμάτος χαρά του λέει: "Έλα, βρήκαμε τον Χριστό". Και όταν ο Ναθαναήλ προβάλλει αντίρρηση για την καταγωγή του Χριστού, ο Φίλιππος δεν απογοιτεύεται. Με επιμονή του λέει: "έλα και δες μόνος σου!" Μόλις είδε τον Ναθαναήλ Χριστός αμέσως τον κάλεσε να γίνει μαθητής Του. Από την μέρα εκείνη, οι απόστολοι Φίλιππος και Ναθαναήλ δεν χωρίστηκαν ποτέ από τον Χριστό. Τον ακολούθησαν μέχρι το τέλος της ζωής τους και πέθαναν με θάνατο μαρτυρικό για την μεγάλη τους πίστη στον Ιησού. Η φιλία τους ήταν ξεχωριστή γιατί ο Φίλιππος, μόλις γνώρισε τον Χριστό, δεν κράτησε μόνο για τον εαυτό του το σπουδαίο αυτό γεγονός, αλλά θέλησε να το μοιραστεί με τον καλύτερο του φίλο να τον φέρει κοντά στον Χριστό. Αμέσως έτρεξε να τον προσκαλέσει στην συντροφιά του Ιησού. Και

όταν ο φίλος του είχε αμφιβολίες, ο Φίλιππος επέμενε και τον κέρδισε. Η φιλία του Φίλιππου και του Ναθαναήλ γίνεται παράδειγμα χριστιανικής φιλίας και για μας. Φιλία δεν είναι να "περνώ την ώρα μου" απλά με κάποιους ανθρώπους. Φιλία είναι να βαδίζουμε μαζί τον δρόμο που θα μας φέρει κοντά στον Χριστό. Έτσι και εμείς αν αγαπάμε τους φίλους μας, αν θέλουμε η φιλία μας να έχει γερά θεμέλια, να τους βοηθήσουμε να έρθουν κοντά στον Χριστό, κοντά στο Κατηχητικό σχολείο. Θα πρέπει να τους μιλήσουμε για το κατηχητικό και να τους πείσουμε να μας ακολουθήσουν όπως ο Ναθαναήλ ακολούθησε τον Φίλιππο. Για τους φίλους μας όμως, οφείλουμε να κάνουμε και κάτι άλλο, πολύ σημαντικό: να προσευχόμαστε γι' αυτούς! Να ζητούμε από τον Θεό να φέρει στο δρόμο μας σωστούς φίλους, να τους φωτίζει και να θεμελιώνει τις φιλίες μας. Αν θέλω να κάνω κάτι καλό για τους φίλους μου, τότε την επόμενη φορά, ας μην ξεχάσω να τους προσκαλέσω στο Κατηχητικό! Αυτή η πρόσκληση για το σχολείο του Χριστού, είναι το καλύτερο δώρο που μπορούμε να τους κάνουμε!

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Ποιες είναι οι φράσεις που μας δείχνουν το πόσο νοιαζόταν ο Φίλιππος τον Ναθαναήλ;
- Πώς τέλειωσε η ζωή των δύο φίλων;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Φίλος: Ένας άνθρωπος που με αγαπά και με νοιάζεται.

Κατηχητικό: Εκεί που ακούω για τον Χριστό και έχω πολλούς καλούς φίλους.

Προσεύχομαι: Επικοινωνώ με τον Θεό, Τον ευχαριστώ για τα δώρα Του και των παρακαλώ να προστατεύει όλους τους αγαπημένους μου ανθρώπους και βέβαια τους φίλους μου.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι:
Ο Φίλιππος και ο Ναθαναήλ.

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Ψαλίδι.

Παιχνίδι ρόλων και συναισθημάτων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια.

Σκεφτείτε κάτι πολύ ευχάριστο για σας και προσκαλέστε τον φίλο σας.

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζητάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Αλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. **Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.**

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
(Να σας συστήσω τους φίλους μου)

Ηρθα στο σχολείο
και φίλους συναντώ.
Είμαστε παρέα.
Πολύ τους αγαπώ,
Οι καλοί οι φίλοι
είναι θησαυρός.
Θα είμαι πάντα δίπλα τους
πιστός σαν αδελφός.

Βγαίνουμε στο δρόμο,
γαυγίζει ένα σκυλί.
Ηρθε η Ρωξάνη,
η **φίλη** μου η καλή.
Αγαπώ τα ζώα
μέσα απ' την καρδιά
Θα τα φροντίζω πάντοτε
σα να 'τανε παιδιά.

Όλοι με ρωτάνε
πώς έχω τόσους φίλους.
Μα δεν τους λέω το μυστικό
μόνο σ' εσένα θα το πω.
Άμα θέλεις φίλους
να νοιάζονται για σένα,
κάνε τον φίλο σου θεό
και φίλο τον Χριστό.

Πέφτει το σκοτάδι
μα δεν ανησυχώ.
Να ο άγγελός μου,
τον νιώθω στο πλευρό.
Είναι ο προστάτης,
ο **φίλος** ο καλός.
Θα τον φωνάζω πάντοτε.
Δεν είμαι μοναχός.

Τώρα τι να κάνω,
ποιο είναι το σωστό;
Φίλος δεν υπάρχει
να τον συμβουλευτώ.
Έχω κι άλλον φίλο
που με ακολουθεί.
Ο άγιός μου είν' εδώ
και πάντα μ' ευλογεί.

Όλοι με ρωτάνε
πώς έχω τόσους φίλους.
Μα δεν τους λέω το μυστικό
μόνο σ' εσένα θα το πω.
Αμα θέλεις φίλους
να νοιάζονται για σένα,
κάνε τον φίλο σου θεό
και φίλο τον Χριστό.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Πόσους φίλους είχε αυτό το παιδάκι;
- Έχεις εσύ τέτοιους φίλους;
- Ποιον θεωρείς τον σημαντικότερο;

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

Παιδάκι, σκυλάκι, φύλακας-άγγελος, άγιός μου.

Τι να σημαίνει άραγε η φράση:

«κάνε τον φίλο σου θεό
και φίλο τον Χριστό».

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. **Με δυο λόγια** αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φεινών αναμνηστικών.

- Κολλάμε το πάζλ και το μεταφέρουμε προσεκτικά σπίτι.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έρμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Χωρίς φίλους τίποτε δεν έχει χαρά και ενδιαφέρον. Ένας καλός φίλος είναι ό,τι πιο όμορφο μπορεί να σου τύχει. Και μακάρι ο καθένας από μας να γίνει ένας καλός φίλος για κάποιον. Η φίλια του Φίλιππου και του Ναθαναήλ είχε κάτι που την έκανε ξεχωριστή: Την μοιρασιά. Μόλις έμαθε ο Φίλιππος για κάποιον που γέμισε την καρδιά του, έτρεξε να το μοιραστεί με τον Ναθαναήλ. Σα να ήθελε να μεγαλώσει τη χαρά του. Σα να μην ήθελε να το χαρεί μόνος του. Φίλος είναι εκείνος που του δίνουμε την καρδιά μας και που είμαστε έτοιμοι να πάρουμε τη δική του. Κι όλοι ξεκινάμε τη ζωή μας με έναν πρώτο φίλο, τον ίδιο τον Χριστό. Φίλους Του μας θέλει και γι' αυτό, πρώτος Εκείνος μας δίνει την καρδιά Του.